

ної групи залоз у зародків людини з подальшим кореляційним аналізом. Дослідження проведено на 68 зародках людини віком 3-12 тиж, що відповідає 9-23 стадіям, розроблених в Інституті Карнегі. Вивчена можливість появи значущих відмінностей у розмірах ядер між двома видами тканин – епітелію і мезенхіми – як в цілому, так і між окремими зачатками епітелію і мезенхіми, які з'являються з розвитком зародків. Встановлено, що в ранньому ембріональному гістогенезі бранхіогенної групи залоз людини темп диференціювання епітеліальних зачатків, оцінений на підставі каріометричних даних, переважає темп диференціювання прилеглої мезенхіми. Виявлено тісний “локальний зв'язок” епітеліальної тканини з прилеглою ембріональною сполучною тканиною анатомічно близьких ділянок.

УДК 611.8-053.1

ПРИРОДЖЕНІ ВАДИ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Н.Б.Решетілова, Н.М.Гузік

*Буковинська державна медична академія,
м. Чернівці*

Більшість вад головного мозку формується протягом 3-8 тиж ембріонального життя, тому що в цей час відбувається посилене диференціювання його тканин та структур. Незважаючи на те, що процес активного розвитку ЦНС триває до досягнення дитиною однорічного віку, дія шкідливих факторів на ЦНС, як правило, не викликає тяжких вад. За спостереженнями Holmes та Shepard, приблизно 2-4% дітей народжуються з вадами розвитку, з них 26-28% – з вадами нервової системи. В Україні природженим вадам належить II місце серед причин смертності новонароджених. Дефектам нервової трубки плода належить 2-3 місце в структурі причин перинатальної та ранньої дитячої смертності. У дітей з вадами головного мозку гідроцефалія трапляється в 45-50% випадків, хвороба Дауна – 16-18%, мікроцефалія – 7-8%, аненцефалія – 9-10%, циклопенія – 1-1,1%, грижа мозку – 2-2,2%, вади судин головного мозку – 16-18%, інші вади – 4-4,4%. Народжуються доношеними 39-43,4% дітей, недоношеними – 45-50%, переносеними – 6-6,6%. Перинатальна смертність становить 64,4%, мертвонародженість – 41,1%. При обтяженому акушерському анамнезі вади виникають втричі частіше.

УДК 611.367.013

ОСОБЛИВОСТІ КРОВОПОСТАЧАННЯ СПІЛЬНОЇ ЖОВЧНОЇ ПРОТОКИ У ПЕРЕДПЛОДІВ ЛЮДИНИ

С.І.Рябий

*Буковинська державна медична академія,
м. Чернівці*

Досліджено 36 серій гістологічних зрізів передплідів людини від 14,0 до 79,0 мм тім'яно-куприкової довжини (ТКД) методами мікроскопії, морфометрії та графічного реконструювання. Ознаки формування інтраорганного кровоносного русла спільної жовчної протоки (СЖП) виявлені у передплідів 18,0-19,0 мм ТКД у вигляді окремих просвітів кровоносних судин капілярного типу, розташованих у прилеглому мезенхімному шарі переважно зліва і каудально від СЖП. Починаючи з передплідів 21,0-23,0 мм ТКД, сформовані 3 відділи СЖП: ретродуоденальний, панкреатичний та інтрамуральний. Ретродуоденальний відділ СЖП отримує 1-2 задванадцятипалокишкові гілочки від шлунково-дванадцятипалокишкової артерії (ШДКА) зліва у поздовжньому напрямку. До панкреатичного відділу СЖП прямують гілочки від верхньої підшлунково-дванадцятипалокишкової артерії (ПШДКА) справа в косо-поперечному напрямку. Інтрамуральний відділ СЖП та печінково-підшлункова ампула краніально і зліва постачаються судинами, що походять, головним чином, з нижньої ПШДКА. У передплідів 45,0-52,0 мм ТКД виявлені зачатки підепітеліального та міжм'язового судинних сплетень великого сосочка дванадцятипалої кишки навколо печінково-підшлункової ампули та міжм'язовими пучками сфінктера Одді. Отже, впродовж передплодового періоду розвитку формується інтра- та позаорганне кровоносне русло СЖП. Джерелом васкуляризації СЖП в її ретродуоденальному та панкреатичному відділах є гілки ШДКА, а в інтрамуральному відділі – нижньої ПШДКА.

УДК 611.165:611.916/.917:611.22.018.73:57.017.642

СУДИННО-НЕРВОВІ ВЗАЄМВІДНОШЕННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ НАДГОРТАННИКА ПЛОДІВ ЛЮДИНИ

В.В.Сачок

*Національний медичний університет
ім. О.О.Богомольця, м. Київ*

Дослідження проведено на плодах віком 20-26 тиж з використанням гістологічних методів: імпрегнація сріблом за методом В.В.Купріянова в модифікації Расказової, забарвлення гематоксилін-еозинном та пікрофуксином. У слизовій оболонці надгортаника плодів 20 тиж виявляються сформовані артерії, капіляри, венули та нервові волокна, які утворюють сплетення між епітелієм та судинами. У сполучній тканині слизової оболонки надгортаника нервові волокна формують малі пучки, які йдуть самостійно або розгалужуються на менші пучки, утворюючи сплетення навколо залоз та судин. У деяких ділянках терміналі нервових волокон вільно знаходяться в товщі слизової оболонки або на стінках